

Referanser: KR 65/20, KR 59/21, KR 83/21, KM 24/21

Arkivsak: 21/03461-2

Regler for godkjenning av prest som er ordinert i et annet kirkesamfunn

Sammendrag

I ny tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for prester § 3 heter det:

Personer som er vigslet til prest i et annet kirkesamfunn, kan i henhold til tjenesteordning for biskoper § 8 femte ledd tilsettes som prest i Den norske kirke etter egne regler gitt av Kirkerådet.

Kirkerådet må følgelig vedta regler for denne gruppen. De nye reglene er en utdyping av tjenesteordning for biskoper § 8 femte ledd, som gir biskopen fullmakt til å avgjøre om personer som er ordinert i et annet kirkesamfunn kan tilsettes midlertidig eller fast som prest i Den norske kirke.

Reglene kommer delvis til erstatning for regler som ble opphevet av Kirkemøtet 2021. Det gjelder tjenesteordning for menighetsprest § 3 som regulerte vilkårene for midlertidig prestetjeneste for prest fra annet kirkesamfunn, samt forskrift om autorisasjon av prester fra EØS-området.

Reglene svarer også på et behov for å regulere tilgangen for prester fra Metodistkirken i Norge til å søke fast prestestilling i Den norske kirke.

Reglene er å regne som læresak, og de skal dermed sendes Bispemøtet for uttalelse.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet vedtar forslag til regler for prest som er ordinert i et annet kirkesamfunn.
2. Forslaget sendes Bispemøtet for uttalelse.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkemøtet vedtok i 2021 endrede kvalifikasjonskrav for prester. De nye kvalifikasjonskravene er tatt inn i tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for menighetsprester § 3. Siste ledd i denne paragrafen lyder slik:

Personer som er vigslet til prest i et annet kirkesamfunn, kan i henhold til tjenesteordning for biskoper § 8 femte ledd tilsettes som prest i Den norske kirke etter egne regler gitt av Kirkerådet.

Denne formuleringen dekker to tidligere regelverk som ble opphevet av det samme Kirkemøtet.

Midlertidig tilsetting som prest

Det gjelder for det første tidligere § 3 i tjenesteordning for menighetsprester, hvor det het:

Bare person som fyller de kvalifikasjonskrav for tilsetting av prest i Den norske kirke som er fastsatt av Kirkemøtet, kan være fast tilsatt prest i Den norske kirke. Person som er vigslet til prest i annet kirkesamfunn, kan etter godkjenning i samsvar med tjenesteordning for biskoper § 8 femte ledd likevel tilsettes midlertidig i prestestilling når arbeidsmiljøloven tillater det, selv om vedkommende ikke fyller kvalifikasjonskravene. Vedkommende er så lenge tilsettingen varer å regne som prest i Den norske kirke i forhold til lovgivningen om vigselfmyndighet og taushetsplikt.

Også innenfor tidligere regelverk har altså biskopen kunnet godkjenne at personer som er ordinert til prest i et annet kirkesamfunn, kunne gjøre prestedtjeneste i Den norske kirke på midlertidig basis. For fast stilling gjaldt imidlertid første punktum; bare de som oppfylte kvalifikasjonskravene, kunne tilsettes. Disse kravene framgikk av forskrift om kvalifikasjonskrav for tilsetting som prest i Den norske kirke, som nå er opphevet.

Autorisasjon

For det andre opphevet Kirkemøtet forskrifter for autorisasjon i henhold til EØS-avtalen, for stillinger som var lovfestet etter kirkeloven som ble opphevet fra nyttår 2021. Disse forskriftene omfattet alle fire kategorier av viglede stillinger, og de fastsatte at den som var vigslet til en slik stilling i et annet EØS-land, kunne autoriseres til å gjøre tilsvarende tjeneste i Den norske kirke.

Forskriftene om autorisasjon i henhold til EØS-avtalen gjaldt prester og andre viglede i evangelisk-lutherske kirker i EØS-området. I henhold til disse reglene kunne det ikke stilles formelle krav til utdanning. Det var nok å kunne godtgjøre at man var vigslet, og at vigslingsfullmakten ikke var opphevet. De siste årene har Kirkerådet autorisert gjennomsnittlig 4–5 personer per år etter disse reglene.

Forslag til nye regler

De nye reglene som foreslås, er i det alt vesentlige en utbygging og presisering av bestemmelsene i tjenesteordning for biskoper (TOB) § 8 femte ledd. Denne bestemmelsen overlater til biskopen å avgjøre i hvert enkelt tilfelle om noen skal godkjennes for midlertidig eller fast stilling som prest i Den norske kirke på grunnlag

av tidligere ordinasjon.¹ Reglene tar også opp i seg innholdet i begge de to tidligere regelverkene.

For tilsetting av prester i midlertidige stillinger er det foreslått å videreføre ordlyden i den tidligere bestemmelsen. Denne utgjør nå § 2.

Når det gjelder tilsetting i fast stilling, er den automatikken som lå i autorisasjonsforskriften, avløst av tydeligere krav til kvalifikasjoner og personlig egnethet. For utenlandske prester vil det også være krav om tilstrekkelige norskkunnskaper; dette følger av kirkeordningen § 42.

Forslaget omfatter både norske og utenlandske prester fra andre evangelisk-lutherske kirker og prester fra kirker som Den norske kirke har en avtale om kirkefelleskap med, det vil i første rekke si avtalen *Nådens fellesskap*, med Metodistkirken i Norge, Porvoo-avtalen som er inngått med de anglikanske kirkene i Storbritannia samt Leuenberg-konkordien som omfatter reformerte, lutherske og unerte kirker i Europa. Men dernest vil reglene også kunne omfatte prester som er ordinert i andre kirker som Den norske kirke anerkjenner ordinasjonen til, for eksempel utenlandske metodistkirker, anglikanske kirker utenfor Storbritannia eller reformerte kirker utenfor Europa. Det vil være opp til biskopen å avgjøre i hvert enkelt tilfelle om en prest fra et annet kirkesamfunn kan omfattes av bestemmelsen.

Kvalifikasjonskrav

I tjenesteordning for biskoper er det presisert at vedtak etter § 8 femte ledd ikke medfører dispensasjon fra kvalifikasjonskravene for tilsetting av prest. Denne bestemmelsen viser nå til kvalifikasjonskrav for menighetsprest § 3. Denne bestemmelsen åpner for at prester som er ordinert i andre kirkesamfunn, kan godkjennes etter egne regler gitt av Kirkerådet. Kvalifikasjonskravene som foreslås, er teologisk utdanning på masternivå, inkludert praktisk-teologisk utdanning, og i tillegg eksamen i norsk kirkerett. Videre at den som godkjennes, må ha vært prest i minst fem år i det kirkesamfunnet der vedkommende ble ordinert. For utenlandske prester vil det også være krav om kjennskap til norsk språk i henhold til kirkeordningen § 42. Biskopen kan eventuelt, etter en konkret vurdering, pålegge en søker andre krav, eksempelvis å fullføre studier i nyere norsk kirkehistorie og/eller studier i de lutherske bekjennelsesskrifter. Kirkerådet antar at studieemner på anslagsvis 10 studiepoeng vil være et naturlig volum for disse studiene.

Metodistprester

Noen særlige spørsmålsstillinger er knyttet til norske metodistprester. Her har det tidligere vært ført samtaler med Metodistkirken i Norge om metodistpresters mulighet til å søke stilling som prest i Den norske kirke i forlengelsen av avtalen *Nådens fellesskap*. Etter dagens regelverk har dette bare vært mulig dersom vedkommende har profesjonsstudiet i teologi, evt. har embetseksamen og fullt praktikum. Med forslaget til nye regler vil en metodistprest med mastergrad inkludert «metodistpraktikum» og minst fem års praksis kunne godkjennes for tjeneste i Den norske kirke.

¹ Begrepene ordinasjon og vigsling går litt om hverandre. Her er konsekvent brukt ordinasjon, fordi det er begrepet som brukes i TOB.

Medlemskap

Prestestillinger vil i utgangspunktet, i henhold til kirkeordningen § 40, alltid utløse krav om medlemskap i Den norske kirke. Vanligvis bør det være en høy terskel for at prester som har fast stilling, ikke er medlemmer. Forslaget til regler åpner likevel for at biskopen kan dispensere fra dette hvis det foreligger særskilte grunner. I samtalen med Metodistkirken i Norge er det kommet frem at enkelte metodistprester av flere grunner gjerne vil beholde sitt medlemskap i Metodistkirken. Det er utredet hvorvidt det i slike tilfeller ville være mulig med et dobbeltmedlemskap, i den forstand at Den norske kirke kan ha en form for «sidemedlemskap» for personer som ikke skal regnes med i beregning av tilskudd til trossamfunn. En slik ordning er teknisk svært krevende og derfor ikke å anbefale.² Dermed kan en løsning være å gi dispensasjon fra krav om medlemskap. Et eksempel der dette er nærliggende, kan være metodistprester som har en deltidsstilling i Metodistkirken og tilsvarende i Den norske kirke. Tilsvarende kan dette gjelde for eksempel prester som har deltidsstillinger i Den evangelisk-lutherske frikirke og Den norske kirke.

Prøving og løfteavleggelse

Tjenesteordning for biskoper § 8 gir noen formkrav til en godkjenning. Disse er gjentatt i forslaget til regelverk, med én presisering, nemlig at løftet til biskopen, som tilsvarende ordinasjonsløftet, skal avgis i form av en skriftlig og undertegnet erklæring. Løfteavleggelsen bør ha et visst offentlig preg, og Bispemøtet har tidligere (1999) bestilt en ordning for en offentlig løfteavleggelse for denne gruppen. En slik ordning ble utarbeidet av Nemnd for gudstjenesteliv, men Bispemøtet synes ikke å ha gått videre med en slik variant. Kirkerådet mener at et godt alternativ kan være en skriftlig erklæring, hvor vedkommende prest lover å utføre tjenesten i samsvar med Den norske kirkes bekjennelse og ordninger. En slik erklæring kan refereres i biskopens tjenestebrev for den stillingen vedkommende prest skal tiltre.

Regelutkast

§ 1 Grunnlag for regelverket

Disse reglene er gitt i samsvar med tjenesteordning for biskoper § 8 femte ledd, som gir biskopen fullmakt til å treffe vedtak om at en persons presteordinasjon i et annet kirkesamfunn skal anses som gyldig grunnlag for å utøve prestatjeneste i Den norske kirke uten ny ordinasjon. Godkjenning skjer etter søknad og med anbefaling fra vedkommendes kirkesamfunn.

Biskopens vedtak etter disse reglene er å regne på lik linje med vedtak om ordinasjon til prestatjeneste. Vedtak om godkjenning kan ikke påklages.

§ 2 Midlertidig prestatjeneste

Person som er ordinert til prest i annet kirkesamfunn, kan tilsettes midlertidig i prestatilling når arbeidsmiljøloven tillater det, selv om vedkommende ikke fyller kvalifikasjonskravene i tjenesteordning for menighetsprester § 3. Vedkommende er, så lenge tilsettingen varer, å regne som prest i Den norske kirke i relasjon til lovgivningen om vigselsmyndighet og taushetsplikt.

§ 3 Fast stilling som prest i Den norske kirke

² Hvorvidt Metodistkirken eventuelt vil opprette et slikt sideregister, anses utenfor rammen av denne drøftingen.

Person som er ordinert til prest i et kirkesamfunn som Den norske kirke har forpliktende kirkefelleskap med, og som har gjort tjeneste som prest i sitt kirkesamfunn i minst fem år, kan tilsettes som prest i Den norske kirke. Vedkommende må ha teologisk utdanning på mastergradsnivå, inkludert praktisk-teologisk utdanning, og ha fullført eksamen i norsk kirkerett. Biskopen kan pålegge den enkelte søker å fullføre andre studieemner dersom det vurderes som nødvendig.

§ 5 Medlemskap

Den som blir fast tilsatt som prest, må være medlem av Den norske kirke.³ Biskopen kan gi dispensasjon fra krav om medlemskap dersom det foreligger særlige grunner.

§ 6 Prøving og løfteavleggelse

Før det treffes vedtak etter § 1 skal biskopen forsikre seg om at søkeren er skikket for prestedtjeneste i Den norske kirke, og skal ha mottatt vedkommendes løfte, i form av en skriftlig erklæring, om å utføre tjenesten i samsvar med Den norske kirkes bekjennelse og ordninger. Biskopen sender Kirkerådet melding om vedtak etter denne paragraf.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Reglene gir anledning for biskopene til å godkjenne prester fra andre kirkesamfunn med tilpassede kvalifikasjonskrav. Saken får ingen andre økonomiske eller administrative konsekvenser.

³ Jf. Kirkeordning for Den norske kirke § 40 annet ledd.

KR 107/21 Regler for godkjenning av prest som er ordinert i et annet kirkesamfunn

Sammendrag

I ny tjenesteordning med kvalifikasjonskrav for prester § 3 heter det:

Personer som er vigslet til prest i et annet kirkesamfunn, kan i henhold til tjenesteordning for biskoper § 8 femte ledd tilsettes som prest i Den norske kirke etter egne regler gitt av Kirkerådet.

Kirkerådet må følgelig vedta regler for denne gruppen. De nye reglene er en utdyping av tjenesteordning for biskoper § 8 femte ledd, som gir biskopen fullmakt til å avgjøre om personer som er ordinert i et annet kirkesamfunn kan tilsettes midlertidig eller fast som prest i Den norske kirke.

Reglene kommer delvis til erstatning for regler som ble opphevet av Kirkemøtet 2021. Det gjelder tjenesteordning for menighetsprest § 3 som regulerte vilkårene for midlertidig prestedtjeneste for prest fra annet kirkesamfunn, samt forskrift om autorisasjon av prester fra EØS-området.

Reglene svarer også på et behov for å regulere tilgangen for prester fra Metodistkirken i Norge til å søke fast prestestilling i Den norske kirke.

Reglene er å regne som læresak, og de skal dermed sendes Bispemøtet for uttalelse.

KR 107/21 Vedtak

1. Kirkerådet vedtar forslag til regler for prest som er ordinert i et annet kirkesamfunn.
2. Forslaget sendes Bispemøtet for uttalelse.

Enstemmig vedtatt.